

שהחיינו בקריאת המגילה בלילה וביום

1 שו"ע או"ח סי' תרצא

א וביום אינו חוזר ומברך שהחיינו. הגה. וי"א אף ביום מברך שהחיינו. וכן נוהגין בכל מדינות אלו.

2 פסקי הסדור – סדר קריאת המגילה

אין מברכין שהחיינו אלא בלילה ולא ביום.

3 שו"ת צמח צדק או"ח סי' קיד

בסדר קריאת המגילה כתב אאזמו"ר נ"ע דאין מברכין שהחיינו אלא בלילה ולא ביום. והגם כי מי אני לעורר על דבריו הקדושים מכל מקום תורה היא כו', כי הנה המ"מ כתב פ"א מהל' מגילה דין ג' וז"ל אבל יש מן המפרשים שכתבו שעיקר הקריאה הוא ביום ואע"פ שברך זמן בלילה חוזר ומברך ביום וכן נהגו בארצותינו עכ"ל. ואע"פ שהרמב"ם שם כתב דאינו חוזר ומברך שהחיינו ביום מ"מ הגמ"י שם סק"ו כתב בשם ר"ת דמברך גם ביום ושכן נהג הר"מ. ולכן גם לו יהא זה ספיקא דדינא הוכיח האליה רבא סי' כ"ב מן השי"ס דברכות (דף ס"ו) דשאני ברכות שהחיינו דאינו עובר על לא תשא עכ"ד. ושוב ראיתי שכן פסק הרמ"א בש"ע סי' תרצ"ב סעיף א'.

[זה הועתק מספרו של הרב שי' שכתב עליו בשנת תרכ"ד, ומ"מ לא עשה מעשה כדבריו, אך בהיותי בליובאוויטש בשנה זו תרכ"ה, הגידו לי רבים נאמנים שכן עשה מעשה וצוה לברך שהחיינו גם בבוקר].

4 סדר ברכת הנהנין פרק יא

(טז) ריח המתחדש משנה לשנה יש אומרים לברך עליו שהחיינו כמו על פרי מאכל ויש חולקין. לכן יש לברך בלא שם ומלכות.

5 שו"ע ר סי' תר

ו לכתחלה טוב שיוציא אדם את עצמו מידי ספק ברכה וילבוש מלבוש חדש ... או יקח פרי חדש ויניחנו לפניו בעת הקידוש ויברך שהחיינו ויהא דעתו גם על המלבוש או על הפרי ... ואם אין לו בגד חדש ופרי חדש עם כל זה יברך שהחיינו, שהעיקר כסברא האחרונה.

6 שו"ע ר סי' תרלב

ג ולמה אין מברכין שהחיינו קודם הבדיקה והרי היא מצוה הבאה מזמן לזמן לפי שמצוה זו היא לצורך הרגל לתקן הבית ולבער החמץ מתוכו לצורך המועד לפיכך היא נפטרת בברכת שהחיינו שמברכין ברגל.

7 שו"ע ר סי' תרמא

אבל אין אנו מברכין כלל שהחיינו בשעת עשייה אפילו אם עושה סוכה לעצמו לפי שאנו סומכין על ברכת שהחיינו שאומרים בקידוש היום ... וברכה אחת עולה לכאן ולכאן.

8 מ"א רס"י תרצב

א ושהחיינו, ויכוין בברכת שהחיינו ג"כ על משלוח מנות וסעודת פורים שהם ג"כ מצות (שלי"ה). וני"ל דיכוין זה בברכת שהחיינו דיום כי זמנם ביום. וני"ל דמי שאין לו מגילה לא יברך שהחיינו על משלוח מנות וסעודה, דזהו דבר הנהוג בכל יום ובכל שבת ויו"ט, דהא לא תקנו כלל ברכה עליהם.

9 מור וקציעה שם

ולא ידעתי מה בכך שהוא דבר נהוג, והלא בלאו מצות שילוח מנות וסעודה ראוי לברך על היום ... ככל מועדי ה' שמברכין עליהם זמן.

10 לקוטי שיחות ח"א ע' 346

בסידור יעב"ץ כתב דיכוון בברכת זמן גם על משלוח מנות כו', ומי שאין לו מגילה גם כן יברך זמן.

11 שו"ת צמח צדק או"ח סי' ג אות ט

אלא שמצאתי להאלי רבא סי' כ"ב שמחמת גמ' זו חילק בין ברכת שהחיינו לשאר ברכות, דלא אמרינן ספק ברכות להקל בברכות שהחיינו. ולפענ"ד יש לתמוה על חילוק זה דהא בש"ע סי' רכ"ה ס"ה פסק אם בירך שהחיינו על ענבים כשישתה יין חדש אינו חוזר ומברך ... הרי דגם בשהחיינו אמרי' ספק ברכות להקל. וכן משמע עוד שם סי' רכ"ה בכמה דינים ... ועיין בטור ובב"י סי' ת"ר משמע דגם בברכת שהחיינו יש חשש איסור ברכה שא"צ לברך מספק.